**POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH**
**IM. KSIĘCIA MIESZKA I W POZNANIU**

**WYDZIAŁ LEKARSKI**
**KIERUNEK LEKARSKI**
**JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE**
**PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI**

# SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

## Informacje ogólne

| Nazwa zajęć: **PROPEDEUTYKA PEDIATRII** | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **1. Kod zajęć: L_III-5_45** | | **2. Liczba punktów ECTS: 2** | | | | | | | |
| **3. Kierunek:** | **Lekarski** | **6. Liczba godzin:** | **ogółem** | **wykłady** | **e-learning** | **ćwiczenia** | **konwersatoria** | **Praktyczne nauczanie** | **Praktyki zawodowe** |
| **4. Rok studiów** | **III** | **7. Zajęcia stacjonarne:** | **40** | **12** | **8** | **20** | | | |
| **5. Semestr:** | **V** | **8. Poziom studiów:** | **JEDNOLITE MAGISTERSKIEJ** | | | | | | |
| **Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące zajęcia**: dr n. med. Beata Klincewicz, dr n. med. Ilona Pieczonka-Ruszkowska, dr n. med. Urszula Lulewicz-Sobczak, lek. Mikołaj Smorowski, Lek. Karol Szymanowski, lek. Bartłomiej Bancerz | | | | | | | | | |
| **9. Forma zaliczenia:** | **Zaliczenie z oceną** | **10. Język wykładowy:** | polski | | | | | | |

## Informacje szczegółowe

| **1. Cele kształcenia (intencje wykładowcy):** | |
|---|---|
| **C1.** | Umiejętność przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego dziecka. |
| **C2.** | Wiedza w zakresie odrębności morfologiczno-fizjologicznych poszczególnych narządów i układów w wieku rozwojowym. |
| **C3.** | Zasady racjonalnego żywienia dzieci zdrowych i chorych. |

| | |
|---|---|
| **C4.** | Działania profilaktyczne w wybranych stanach chorobowych. Immunoprofilaktyka czynna i bierna u dzieci i młodzieży. Profilaktyka niedoboru Vit. D. |
| **C5.** | Semiotyka poszczególnych narządów i układów w wieku rozwojowym. |
| **C6.** | Nieprawidłowości rozwoju psychoruchowego psychicznego - zaburzenia zachowania. Elementy pediatrii społecznej. Opieka nad dzieckiem szkolnym. |

| **2. Wymagania wstępne**: |
|---|
| Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu poprzednich lat/semestrów studiów. |

**3. Efekty uczenia się wybrane dla zajęć:**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| ***W zakresie wiedzy*** | | | | |
| | | | | |
| **Symbol efektu uczenia się** | **Symbol przedmiotowego efektu kształcenia** | **Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się** ***(Po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się słuchacz:)*** | **Sposób weryfikacji efektu** | **Symbol postawionego celu/ów** |
| **E.W2.** | **L_45-III_E.W2.** | Zna i rozumie zasady żywienia dzieci zdrowych i chorych, w tym karmienia naturalnego, szczepień ochronnych i prowadzenia bilansu zdrowia dziecka; | Zaliczenie pisemne, ocena przygotowania do zajęć i aktywności, ocena poziomu wykonania zadania, obserwacja, dyskusja | C3, C4 |
| **E.W4.** | **L_45-III_E.W4.** | Zna i rozumie zagadnienia dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego, upośledzenia umysłowego oraz zaburzeń zachowania – psychoz, uzależnień, zaburzeń odżywiania, zapalenia skórno-mięśniowego; | | C6 |
| ***W zakresie umiejętności*** | | | | |

| Symbol efektu uczenia się | Symbol przedmiotowego efektu kształcenia | Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się | Sposób weryfikacji efektu | Symbol postawionego celu/ów |
|---|---|---|---|---|
| **E.U2.** | **L_45-III_E.U2.** | Potrafi przeprowadzać wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną; | Obserwacja, dyskusja, ocena przygotowania do zajęć i aktywności, ocena poziomu wykonania zadania | C1 |
| **E.U4.** | **L_45-III_E.U4.** | Potrafi przeprowadzać badanie fizykalne dziecka w każdym wieku; | | C1, C2, C5 |
| **E.U8.** | **L_45-III_E.U8.** | Potrafi oceniać stan noworodka w skali Apgar i jego dojrzałość oraz badać odruchy noworodkowe; | | C1, C2, C5 |
| **E.U10.** | **L_45-III_E.U10.** | Potrafi oceniać stopień zaawansowania dojrzewania płciowego; | | C1, C2, C5 |
| **E.U11.** | **L_45-III_E.U11.** | Potrafi przeprowadzać badania bilansowe; | | C1, C2, C5, C6 |
| **E.U12.** | **L_45-III_E.U12.** | Potrafi przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób dzieci; | | C1, C2, C6 |
| **E.U29.** | **L_45-III_E.U29.** | Potrafi wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne w tym:<br>1) pomiar temperatury ciała (powierzchniowej oraz głębokiej), pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, | | C1 |
| ***W zakresie kompetencji społecznych*** | | | | |

| Symbol efektu uczenia się | Symbol przedmiotowego efektu kształcenia | Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się | Sposób weryfikacji efektu | Symbol postawionego celu/ów |
|---|---|---|---|---|

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **K.5.** | **L_45-III_K.5.** | Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych; | Obserwacja, dyskusja | C1, C2, C3, C4, C5, C6 |

**4. Treści programowe**:

| Symbol treści programowych | Treści programowe | Odniesienie do efektów uczenia się |
|---|---|---|
| | WYKŁADY | |
| **T1** | Cele i zadania pediatrii. Podstawowe wiadomości z zakresu historii pediatrii, ogólne zasady organizacji pediatrycznej służby zdrowia. Wpływ środowiska na rozwój dziecka. Okresy rozwojowe. Okres życia wewnątrzmacicznego. Czynniki wpływające na rozwój płodu. Okres noworodkowy. Wcześniactwo i inne zaburzenia rozwoju wewnątrzmacicznego. ( 2 godziny lekcyjne) | E.W2., E.W4., E.U2., E.U4., E.U8., E.U10., E.U11., K.5. |
| **T2** | Okresy rozwojowe. Okres niemowlęcy, małego dziecka, okres przedszkolny i szkolny. Okres pokwitania. Ocena rozwoju dziecka Wybrane zagadnienia z genetyki ( 2 godziny lekcyjne) | |
| **T3** | Wywiad. Badanie fizykalne i semiotyka ogólna. Ocena stanu ogólnego. Budowa ciała. Ocena stanu odżywienia. Badanie fizykalne poszczególnych układów( 2 godziny lekcyjne) | |
| **T4** | Badanie fizykalne noworodka i niemowlęcia - odrębności w badaniu. ( 2 godziny lekcyjne) | |
| **T5** | Zasady żywienia niemowląt i małych dzieci, dzieci starszych . Zaburzenia odżywiania: otyłość, anoreksja, bulimia ( 2 godziny lekcyjne) | |
| **T6** | Wskazania i przeciwwskazania do szczepień, rodzaje szczepionek. Uodpornienie czynne i bierne. Realizacja obowiązkowego kalendarza szczepień. ( 2 godziny lekcyjne) | |
| | | |

| | | |
|---|---|---|
| E-LEARNING | | |
| **T7** | Wybrane zagadnienia profilaktyki schorzeń wieku dziecięcego. Konflikt serologiczny. Profilaktyka krzywicy. Wady postawy. (2 godziny lekcyjne) | E.U2., K.5. |
| **T8** | Semiotyka. Stany zagrożenia życia w pediatrii. (2 godziny lekcyjne) | |
| **T9** | Badania laboratoryjne i ich znaczenie. Zakażenia szpitalne. (2 godziny lekcyjne) | |
| **T10** | Medycyna społeczna: problem przemocy w rodzinie. Zespół dziecka maltretowanego. Uzależnienia w wieku rozwojowym. Zespół FAST.<br>( 2 godziny lekcyjne) | |
| ĆWICZENIA | | |
| **T14** | Dokumentacja w pediatrii – historia choroby, karta gorączkowa. Charakterystyka oddziału niemowlęcego i ogólno-pediatrycznego. | E.W2., E.W4., E.U2., E.U4., E.U8., E.U10., E.U11., E.U12., E.U29., K.5. |
| **T15** | Metody oceny rozwoju. Pomiary obwodu głowy, klatki piersiowej, długości ciała. Skóra, tkanka podskórna, obwodowe węzły chłonne. | |
| **T16** | Ocena jamy ustnej i nosogardła. Semiotyka schorzeń jamy ustnej. Rozwój uzębienia. Badanie narządów szyi, gruczoł tarczowy. | |
| **T17** | Klatka piersiowa: badanie oglądaniem, opukiwaniem, osłuchiwaniem. Semiotyka najczęstszych zaburzeń ze strony układu oddechowego: kaszel, duszność, sinica. | |
| **T18** | Fizjologiczne odrębności układu krążenia w wieku rozwojowym. Badania układu krążenia, interpretacja wyników. | |
| **T19** | Jama brzuszna. Ocena perystaltyki. Badanie opukiwaniem, palpacja powierzchowna i głęboka. Badanie zewnętrznych narządów płciowych. | |
| **T20** | Semiotyka schorzeń jamy brzusznej u dzieci: ból brzucha (objawy ostrego brzucha), wymioty, biegunka, zaparcie, wolny płyn w jamie otrzewnej, powiększenie narządów miąższowych. | |
| **T21** | Odrębności chorób nerek u dzieci. Badanie układu moczowego, interpretacja wyników. | |

| | | |
|---|---|---|
| **T22** | Układ kostny, najczęstsze zaburzenia w budowie czaszki i klatki piersiowej. Ocena wielkości ciemiączek. Ocena ruchomości czynnej i biernej stawów. Badanie stawów biodrowych | |
| **T23** | Rozwój układu nerwowego i jego zaburzenia. Ocena napięcia mięśniowego. Odruchy i objawy oponowe a wiek dziecka. | |
| **T24** | Kryteria oceny stanu ogólnego dziecka. Ocena stanu ogólnego noworodka (skala Apgar), metody ocena stopnia dojrzałości. Noworodek donoszony – fizjologia. | |
| **T25** | Adaptacja noworodka do życia pozamacicznego. Badania przesiewowe noworodków. Patologia noworodka: noworodek wcześniaczy, za mały do wieku płodowego, za duży do wieku płodowego, z ciąży mnogiej. Urazy okołoporodowe. | |
| **T26** | Rozwój. Okresy rozwoju dziecka: noworodek, niemowlę, dziecko małe, dziecko starsze – krótka charakterystyka. | |
| **T27** | Normy podstawowych badań laboratoryjnych w pediatrii. Interpretacja najczęstszych zaburzeń w badaniu morfologii krwi, jonogramu, badań biochemicznych, moczu.<br>Podsumowanie tematyki dotychczasowych zajęć. | |
| **T28** | **Medycyna społeczna**<br>Ocena norm wzrastania i rozwoju. Standardy żywienia. Polityka szczepień. Prewencja chorób dziedzicznych.<br>Organizacja opieki nad dzieckiem, badania bilansowe, grupy dyspanseryjne.<br>Domy Dziecka, rodziny zastępcze, adopcja. Dziecko maltretowane. Dziecko z zespołem FAS.<br>dziecko molestowane. | |
| **T29** | Samodzielne zbieranie wywiadu. Samodzielne badanie fizykalne i wstępne opracowanie pierwszych punktów *status praesens.* | |
| **T30** | Samodzielne badanie fizykalne i wstępne opracowanie kolejnych punktów *status praesens.* | |
| **T31** | Pomiar ciśnienia tętniczego krwi, pomiar częstości akcji serca, liczby oddechów. Posługiwanie się siatką centylową. Dokładna ocena anomalii rozwoju fizycznego w kolejnych etapach życia. | |

| | | |
|---|---|---|
| **T32** | Żywienie naturalne i sztuczne. Podstawowe różnice w składzie mleka kobiecego i krowiego. Przeciwwskazania do karmienia piersią. | |
| **T33** | Żywienie niemowląt i dzieci starszych. Diety eliminacyjne. Zasady funkcjonowania kuchni mlecznej. | |
| **T34** | Szczepienia ochronne. Kalendarz szczepień. Przeciwwskazania do szczepień. Powikłania poszczepienne. Dokumentacja szczepień w warunkach POZ i poradni specjalistycznej. | |
| **T35** | Zakażenia wewnątrzszpitalne. Podstawowe zasady ich zapobiegania. | |
| **T36** | Zabiegi pielęgnacyjne niemowlęcia i małego dziecka. Kąpiel, toaleta, nawilżanie skóry, zapobieganie nadmiernemu przegrzaniu i ochłodzeniu ciała | |
| **T37** | Zaliczenie zajęć w oparciu o widomości teoretyczne i samodzielny *status praesens* | |
| **T38** | **Rozwój niemowlęcia**: koncepcja społeczno-pediatrycznej rehabilitacji rozwojowej wraz z wczesną diagnostyką, terapią i wczesnym przystosowaniem społecznym dzieci niepełnosprawnych, a przede wszystkim dzieci zagrożonych upośledzeniem. Omówienie badania międzynarodowego pod nazwą Child Development. Zapoznanie z systemem testów rozwojowych pod nazwą "funkcjonalna diagnostyka rozwojowa". System ten umożliwia pediatrom wczesne rozpoznawanie niewielkich nawet- wrodzonych lub wcześnie nabytych- wad rozwojowych. | |

**5.Warunki zaliczenia:**
**(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:**

Zaliczenie ćwiczeń jest zaliczeniem ustnym w oparciu o zaprezentowanie umiejętności samodzielnego zebrania wywiadu, przeprowadzenia badania fizykalnego, ustalenia wstępnych odchyleń od stanu prawidłowego. (D,F)

Zaliczenie wykładów jest zaliczeniem pisemnym w postaci testu końcowego składającego się z 40 pytań zamkniętych obejmujących tematykę zgodną z programem nauczania. Do testu dopuszcza się osoby, które uczestniczyły w zajęciach zgodnie z regulaminem uczelni oraz przedmiotu. (P)

**D – Diagnostyczny –** sprawdziany, odpowiedzi ustne (pozytywne oceny)

**F – Formułujące –** obserwacja wykonywanych zadań, interpretacja wyników zadaniowych, obecność na zajęciach (pozytywne oceny)

**P – Zaliczenie praktyczne** – Test końcowy składający się z 40 pytań zamkniętych obejmujący godziny zgodne z programem nauczania. Do testu dopuszcza się osoby, które mają oceny pozytywne z cząstkowych sprawdzianów oraz uczestniczyły w zajęciach zgodnie z regulaminem uczelni oraz przedmiotu.

**Skala ocen:** 94% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)
88% - 93% - 4,5 (ponad dobry)
77% - 87% - 4,0 (dobry)
70% - 76% - 3,5 (dość dobry)
60% - 69% - 3,0 (dostateczny)
poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)

**6. Metody prowadzenia zajęć:**

Wykład z prezentacją multimedialną, e-learning, ćwiczenia praktyczne.

**7. Literatura** ***(podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez słuchaczy a nie wykorzystywane przez wykładowcę)***

| **Literatura obowiązkowa**: | **Literatura zalecana**: |
|---|---|
| Dobrzańska A., Socha P., Obrycki Ł., *Pediatria w praktyce lekarza POZ*, Medi Press, Warszawa 2022. | Krenc Z., *Badania kliniczne w pediatrii z elementami badania neurologicznego*, Medical Tribune Polska, Warszawa 2021. |
| Pietrzyk J.J., Kwinta P., *Pediatria tom 1-3*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2018. | |

| | |
|---|---|
| Michalk D., Schonau E., *Diagnostyka różnicowa w pediatrii*, Edra Urban & Partner, Wrocław 2013. | |

| **8. Kalkulacja ECTS – proponowana:**<br>***(na podstawie poniższego przykładu)*** | |
|---|---|
| **Forma aktywności/obciążenie studenta** | **Godziny na realizację** |
| Godziny zajęć (wg harmonogramu realizacji programu studiów) z wykładowcą | 40 |
| Praca własna studenta | 20 |
| SUMA GODZIN | 60 |
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW **ECTS** DLA ZAJĘĆ | 2 |

***Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).***